

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	L'ALCORA
Edifici	Reial Fàbrica de la Ceràmica de l'Alcora
Direcció	
Coordenades	40.07251099273562 -0.21210017413948917
Protecció	
Descripció	
Campanes	<p>La Reial Fàbrica de Pisa i Porcellana de l'Alcora va obrir les seues portes l'1 de maig de 1727, baix la promoció d'En Bonaventura Abarca de Bolea y Ximénez de Urrea, IX comte d'Aranda. Recent erigida la fàbrica la seua gerència emeté unes Ordenances per a la regulació del treball, en les quals s'especificava la necessitat que els treballadors s'acolliren –baix pena de sanció– als senyals que la campana tocaria a l'entrada i l'eixida del tall:</p> <p>«Mandamos que ninguno entre, ni se levante del trabajo, sino es con el toque de la Campana, que tocará á la hora señalada, permitiendose, que puedan tardar los oficiales un quarto de hora, como no sea por vicio, pero si se tardare mas, no se acepte ya por aquella mañana, ó tarde, sino que se señale su falta por el Portero, como sino hubiera concurrido, bien entendido, que quando assi no será admitido por llegar tarde, será dueño el laborante de emplear la mañana, ó tarde en lo que bien le parezca, y esto se entenderá, como el Director no ordene que se le haga bueno»</p> <p>En la pràctica quotidiana, aquella ordenança deixava en mans dels patrons de la fàbrica –i de la seua ètica professional– el control del temps de la jornada laboral dels seus treballadors. Els caps farien sonar la campaneta que penjava de l'espadanya de la fàbrica de bon matí, per a cridar als treballadors al treball; segurament a migdia, per al merescut recés del dinar; i a la vesprada, per a anunciar la fi de la jornada laboral, com acredita la crònica periodística que Joaquín Castelló, 'Joaquinito', va deixar del seu pas per l'Alcora el 1933, en temps en què la fàbrica estava en franca decadència i la seua espadanya a pocs anys de desaparèixer:</p> <p>«Tarde agradabilísima la que pasó ayer el repórter en Alcora. Los compañeros de la rápida excursión no podían ser de más envergadura artística, Adsuara, Justo Bou y el secretario de la Diputación señor Gimeno Michavila. El objeto del viaje era para mí interesante. Conocer la antiquísima fábrica de cerámica que fundara el conde de Aranda. Un veloz auto nos lleva desde el Casino Antiguo a la puerta de tan famosa fábrica. La impresión exterior que el enorme edificio nos produce es deplorable. El ilustre alcorense señor Bou, que actúa de Mentor, nos señala el pequeño campanil, que toca y toca mientras los obreros salen de la fábrica. Aún he conocido –agrega– trabajar mucha gente aquí»</p>
Fotos	4
Tocs actuals de campanes	
Conservació, manteniment	
Propostes	

Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.
Data	04-06-2024

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Espadanya	Campana de la Reial Fàbrica del comte d'Aranda	PORTILLA, HERMANOS (GAJANO)	2024	22	6

Información completa: [Reial Fàbrica de la Ceràmica de l'Alcora - L'ALCORA \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (30-06-2026)